

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 290/2014-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. júna 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ivetty Macejkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť P. H., zastúpenej advokátkou JUDr. Barborou Šrutekovou, Advokátska kancelária, Hlavná 44, Trnava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Cpr 1/2011, ako aj postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Cpr 6/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. októbra 2013 doručená sťažnosť P. H. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Trnava

v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Cpr 1/2011, ako aj postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Cpr 6/2012.

Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že:

„Dňa 18. 10. 2011 podala sťažovateľka návrh na začatie konania na Okresný súd Trnava proti odporcovi RESTON s. r. o.(...) Sťažovateľka sa týmto návrhom domáhala práva na priznanie úhrady nákladov voči povinnému vo výške 30,- €.

Okresný súd Trnava v danej veci, sp. zn. 19 Cpr/1/2011 v tejto veci konal nasledovne.

Výzvou zo dňa 15. 3. 2012 zaslal sťažovateľke tlačivo na oslobodenie od súdnych poplatkov, ktoré sťažovateľka zaslala súdu dňa 2. 4. 2012.

Súd sťažovateľke nepriznal oslobodenie od platenia súdnych poplatkov uznesením zo dňa 11. 4. 2012.

Výzvou zo dňa 7. 6. 2012 vyzval súd sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku, tento sťažovateľka obratom uhradila.

Výzvou zo dňa 12. 7. 2012 súd vyzval sťažovateľku, aby do 10 dní predložila súdu rovnopis svojej žaloby spolu s prílohami.

Dňa 9. 8. 2012 súd vytýčil termín pojednávania na deň 9. 8. 2012, pričom následne bol tento termín dňa 21. 8. 2012 zrušený Upovedomením o zrušení termínu pojednávania a to z dôvodu, že toto pojednávanie sa nebude konať z dôvodu postúpenia veci Okresnému súdu Bratislava I. O postúpení veci bola sťažovateľka súčasne upovedomená Upovedomením zo dňa 20. 8. 2012.

Postúpenie veci sťažovateľka namietala, avšak vec bola postúpená bez toho, že by o tejto námietke bola sťažovateľka akýmkoľvek spôsobom vyrozumená.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že Okresný súd Trnava najskôr vôbec od podania návrhu, t. j. od 18. 10. 2011 až do marca 2012 nekonal vôbec.

Následne konal síce príbežne a napokon po vytýčení termínu pojednávania, vec 10 mesiacov po podaní návrhu postúpil Okresnému súdu Bratislava I.

Okresný súd Bratislava I pod sp. zn. 15 Cpr 6/2012 konal nasledovne. Spisový materiál bol postúpený dňa 19. 9. 2012.

Súd vykonal prvý úkon uznesením zo dňa 14. 3. 2013, ktorým vyzval sťažovateľku, aby odstránila vady svojho podania zo dňa 18. 10. 2011, pričom jednoznačne mala uviesť, koho v konaní žaluje, či právnickú osobu obchodnú spoločnosť RESTON s. r. o. alebo fyzickú osobu Ing. A. N.

Následne po odstránení vytýkaných vád súd vytýčil termín pojednávania dňa 30. 7. 2013 na deň 28. 1. 2014.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že Okresný súd Bratislava I vykonal od 19. 9. 2012 doposiaľ dva procesné úkony, vyzval na odstránenie vád a vytýčil termín pojednávania dňa 30. 7. 2013 o takmer pol roka a to na 28. 1. 2014.

Doposiaľ teda v priebehu dvoch rokov od podania návrhu na začatie konania, nebolo vykonané ani jedno pojednávanie, nebolo vo veci rozhodnuté a to už vôbec nie právoplatne.

Zameriavajúc sa na tri základné kritériá pre posudzovanie otázky, či v konaní prišlo zbytočným prietahom a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a to na:

- právnu a faktickú zložitost' veci,*
- správanie účastníka konania a postup samotného súdu,*

sťažovateľka uzatvára, že sa nejedná o vec ani právne a ani fakticky zložitú, sťažovateľka ako navrhovateľka v tomto konaní v konaní reaguje na výzvy súdu obratom, nestážuje a ani žiadnym spôsobom svojim správaním nekomplikuje činnosť súdu a napokon považuje postup súdu za neefektívny a v rozpore s čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, nakoľko ho svojím postupom porušuje. (...)

Sťažovateľka sa zároveň na nečinnosť súdu sťažovala nasledovne.

Sťažnosťou zo dňa 2. 4. 2012 sa sťažovala na prietahy v konaní vedenom Okresným súdom Trnava, pričom predsedníčka súdu sa k tejto sťažnosti vyjadrila Vyjadrením zo dňa 30. 4. 2012, ktorým prietahy neuznáva. (...)

Sťažnosťou zo dňa 27. 12. 2012 sa sťažovala na prietahy v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava I, pričom predsedníčka súdu sa k tejto sťažnosti vyjadrila Oznámením zo dňa 25. 1. 2013, ktorým prietahy neuznáva. (...)

Máme za to, že postupom Okresného súdu Trnava a Okresného súdu Bratislava I bolo porušené základné ľudské právo sťažovateľky v zmysle čl. 48 ods. 2 druhej hlavy

siedmeho oddielu Ústavy Slovenskej republiky(...) a to právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, nakoľko súd v období od podania návrhu na začatie konania riadne nekonal a nekoná a preto nemohlo byť toto konanie ani doposiaľ právoplatne skončené.

Poukazujeme na čl. 46 ods. 3 druhej hlavy siedmeho oddielu Ústavy Slovenskej republiky(...) V danom prípade došlo a stále dochádza postupom Okresného súdu Trnava v predmetnej veci tým, že tento riadne nekoná na strane sťažovateľky k vzniku nemajetkovej ujmy, ktorú predbežne vyčísluje na sumu vo výške 3.000 €. (...)

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby Ústavný súd Slovenskej republiky po predbežnom prerokovaní tejto sťažnosti, túto uznesením prijal na ďalšie konanie a po vykonanom dokazovaní, aby vyslovil tento nález

1. Základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Cpr 1/2011 a postupom Okresného súdu Bratislava I pod sp. zn. 15 Cpr 6/2012 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava I sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Cpr 6/2012 konal bez zbytočných prietáhov.

3. Sťažovateľke sa priznáva finančné zadostučinenie v sume 3.000 €,(-...), pričom Okresný súd Trnava je povinný zaplatiť z tejto sumy sumu vo výške 1.500,- € do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu a Okresným súd Bratislava I je povinný zaplatiť z tejto sumy sumu vo výške 1.500,- € do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť sťažovateľke trovy konania v sume 275,94 € na účet jej právnej zástupkyne do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu. (...)

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 19 Cpr 1/2011, ako aj postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Cpr 6/2012.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

1. Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti fyzickej osoby na konanie pred ústavným súdom je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (pozri napr. I. ÚS 120/02, I. ÚS 124/04). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03).

Ústavný súd už rozhodol, že v kontexte ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03).

Lehota na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy začala vo vzťahu k Okresnému súdu Trnava plynúť dňom, keď sa sťažovateľka „dozvedela“ o zbytočných prietáhoch, teda o „inom zásahu“ označeného okresného súdu. Keďže predmetná vec sťažovateľky bola postúpená Okresnému súdu Bratislava I, pričom o „*postúpení veci bola sťažovateľka súčasne upovedomená Upovedomením zo dňa 20. 8. 2012*“, ako to vyplýva zo samotnej ústavnej sťažnosti, sťažovateľka sa o namietaných zbytočných prietáhoch mohla dozvedieť najneskôr v deň doručenia uvedeného upovedomenia. Pretože predmetná sťažnosť bola podaná na poštovú prepravu v čase (v októbri 2013), keď už dávno uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd sa už nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok uvedených v sťažnosti. Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť posúdiť vo vzťahu k Okresnému súdu Trnava ako návrh podaný oneskorene.

2. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05).

Sťažovateľka namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy aj postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Cpr 6/2012.

Vychádzajúc z obsahu sťažnosti a jej príloh, ústavný súd zistil, že na Okresnom súde Bratislava I sa napadnuté konanie začalo 19. septembra 2012, keď bol spis postúpený tomuto súdu. Okrem uvedeného ústavný súd tiež zistil, že 28. januára 2014 došlo medzi účastníkmi konania v predmetnej veci k uzavretiu zmluvy. Napadnuté konanie pred Okresným súdom Bratislava I trvalo teda celkovo asi šesť mesiacov.

Ústavný súd predovšetkým poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 66/02), podľa ktorej nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01).

Postup Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Cpr 6/2012 sa zjavne nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy. Okresnému súdu Bratislava I (opäť vychádzajúc zo samotnej sťažnosti) možno síce vytýkať obdobie nečinnosti od 19. septembra 2012 do 14. marca 2013 (šesť mesiacov), avšak toto obdobie nečinnosti – hoci nebolo bezvýznamné – ešte nemožno považovať za porušenie práva sťažovateľky garantovaného v citovanom článku ústavy.

S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup Okresného súdu Bratislava I v napadnutom konaní po prípadnom prijatí návrhu (sťažnosti) na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľky zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2014